హిమాలయ రశ్మి

(1)

ఒకరోజు ఉదయాన్నే ఆనందస్వామిజీ హరిద్వారం స్నానఘట్టం దగ్గిర ఆబాలికను చూశాడు. చూపుతోనే ఆతని హృదయంలో భయంకరమైన వేదనాజ్వాల ఆవిర్భవించింది. ఆతనిఒళ్లు కంపమెత్తింది; మొగం జేవురించింది. ఆతని తపస్సు అంతర్ధానమైపోయింది. స్వామి చూపులు ఆయనఆజ్ఞల్లోంచి తప్పుకొని స్నానంచేస్తూ అందాలముద్ద అయిన బాలికపైనే పదే పదే ప్రసరిస్తూఉన్నవి. ఆమె లాగు, చోక్కా, పై ఉత్తరీయం తడిసిపోయి ఆమె బంగారుపరువాలు ఫలించే దేహసౌష్ఠవం పరిచురించినవి. ఆయనచూపులు శిశుత్వ, ముగ్ధత్వాలతో వియ్యాలందే ఒకవిచారం, ఒకవినోదంలో వెలిగే ఆమె మొగంపైన వాలినవి; ఆమెకంఠం, బాహుమూలాలు, వక్షోజాలు, నడుము, నీళ్లలో దాగుడుమూతలాడు కటివిలాసంపైనా పారికులాడినవి.

సహజంగా ప్రశాంతంఅయి, దివ్యతేజస్సుతో వెలుగు ఆబాలయోగిమోము వివర్ణమైపోయింది.

ఇంతలో బాలశంకరునిలా మూర్తీభవించి స్నానంచేస్తూ ఉన్న ఆనందస్వామిని కనుగొన్నదా కాశ్మీర సుందరి.

(2)

ఆబాలిక? శ్రీనగరంలోఉన్న ఒక కాశ్మీర బ్రాహ్మణ బాలిక. హరిద్వారంలో తలవెండ్రుకలు తీయించివేద్దామని

ఆ అమ్మాయి తండ్రి కుమార్తెను తీసుకు చక్కా వచ్చాడు. ఆరేళ్ళపసికూనై ఉన్నప్పుడే అష్టదరిద్రుడికి బలిదారపోస్తే, ఎవరి అదృష్టమో ఎవరిదురదృష్టమో పెళ్లయినమూడోమాసానికే రాయంటి పెళ్లికొడుకు తుపాకిమందు పేలితే బ్రద్దలైనట్లు ఆఅమ్మాయిని ఒంటిదాన్ని చేసి, అధోగతిలోపడేసి, అట్టే పోయ్యాడు.

ఆ చిన్నదానికి ఏమీ తెలియదు. తాను విగత భర్తృకనన్న విచారమూ లేదు. "అయ్యో అమ్మా! నీఖర్మం ఎంతకాలిందే నాతల్లీ! నీబ్రతుకు ఇంతచిన్నతనంలోనే బుగ్గి అయిందే" అని తల్లీ వాళ్ళూ తన్ను కౌగలించుకొని అప్పుడప్పుడు ఏడుస్తే ఆమెకు అర్థముకాలేదు; మొగుడు లేకపోయినాడన్న బెంగా కలుగలేదు.

పదహారేళ్ళు నిండి ఈడువచ్చింది; జీలంనదిలోని పద్మంలా మెరిసిపోతోంది. ఆమె మొగాన్ని వైధవ్యకళే లేదు. సౌభాగ్యదేవతా విగ్రహంలా ఉంది.

శిల్పకళాశాస్త్రానికి ఉదాహరణంగా సృష్టించారా అన్నట్లు అపరిమిత సుందరాంగియై ఆ కాశ్మీర బ్రాహ్మణుని ఇల్లు వెలిగిస్తూ పద్దెనిమిదేళ్ళునిండేటప్పటికి చూస్తే దృష్టితగిలేటట్లు ముద్దులొలికిపోయింది.

'మాకళ్ళు పాపిష్టివి' అని భూమిమీద తల బద్దలు కొట్టుకొన్నాడు తండ్రి బ్రాహ్మణుడు. మేనత్త వితంతువు

"అబ్బే, ఈఅందం మనయింటిలో ఉంటే, అష్టపాపాలకి ఆసరువైపోతుంది. తలవెంట్రుకలు తీయించెయ్" అన్నది. తల్లి కుళ్లిపోయింది.

(3)

ఆనందస్వామిజీ ? రాజమండ్రీలో బియ్యేలో నెగ్గి, కృష్ణాజిల్లా 'కలెక్టరేటు' లో యిరవైయైదు రూపాయల జీతానికి కుదిరి, యిరువైఐదేళ్ళు వచ్చేసరికే రివిన్యూయినస్పెక్టరీచేస్తూ భీమవరంలో కాపురం ఉన్నాడు రామచంద్రిరావు. పరువుకన్న వెలనాటికుటుంబంలో ఉద్భవించి, పరువుకన్న సంప్రదాయ సంబంధం చేసికొని, యిద్దరుబిడ్డలతండ్రియి, ఏమీకష్ట నిష్ఠూరాలు లేక, అందరికీ తల్లోనాలికలా మెలుగుతూ, సంసారంలో ఏమీ లోటులేకుండా కాపురం చేస్తున్నాడు. బంగారంలాంటి భార్య, పనసతొనల బొజ్జబాబులు ఇద్దరుబిడ్డలూ.

ఓ రాత్రి ఏమాయబుద్ధిపుట్టిందో, కెండోకంటి వాళ్ళకు తెలియకుండా కటికి అమావాస్యచీకట్లో మాయమైపోయాడు.

తెల్లవారేలేచి భార్య అతడు వ్రాసిన ఉత్తరంచూసి "అమ్మో" యని గోలపెట్టి కాలవవతల శ్రీరాంపురంలో కాపురండుండటంచేత దగ్గిరగాఉన్న యనమదుల్లు పెద్దమురుగు కాల్వలో గుభాలునపడింది పిల్లల మాటైనా తలపెట్టకుండా. అప్పుడే బల్లకట్టుపైన ఊళ్లోకి దాటుతూఉన్న ఆసామీ ఒకడు గభిల్లునఉరికి, ఈది బుటకలువేస్తూఉన్న ఆమెను ఒడ్డుకు

లాగేశాడు. ఇరుగు పొరుగువాళ్లంతా మూగి అడ్డంపడిపట్టుకొని ఇంటికి లాక్కువచ్చినారు. ఆమెతండ్రికి అమలాపురం తంతి ఇచ్చారు. ఆయనవచ్చి తీసుకుపోయాడు కూతుర్ని, మనుమల్ని. వారంఅయింది, నెలఅయింది, సంవత్సరాలు అయినవి. ఎక్కడా రామచంద్రునిజాడే లేదు. కాలువలో పడ్డాడేమో అన్నారు. కాని ఉత్తరంలోధ్వని అదికాదే! అతనికి భార్యఅంటే ఇష్టం. ఇద్దరుపిల్లలూ అంటేప్రాణం. ఎవళ్లతో తగాదాలు లేవు. అధికారంలంటే ప్రాపకం. ఏవిధమైనకష్టాలులేవు. "కొందరు పిరికి పందలు శుంఠకార్యాలు చేస్తారు నిష్కారణంగా" అని రామచంద్రరావుని అతనిస్నేహితులు తిట్టుకున్నారు.

(4)

ఈసంగతంతా తెలిసిన ఒకపెద్దమనిషి కుటుంబంతో కాశీయాత్రకు వెళ్లినప్పుడు "రామచంద్రరావు ఇక్కడఉన్నాడు. సన్యాసం పుచ్చుకొన్నాడేమో! భార్యను తీసుకుని మీరూ, ఆతనివాళ్లూ కుటుంబాలతో రండి"అని రామచంద్రరావు మామగారికి టెల్లిగ్రాంఇచ్చాడు. అంతా తండాలా ప్రయాణమై కాశీ చేరారు.

అక్కడ రామచంద్రరావు సన్యాసుల్లో కలిసిపోయి వేదాంతం నేర్చుకుంటూ, యోగాలు అభ్యసిస్తూఉన్నాడు.

అదిచూసి ఆతనిభార్య కెవ్వున అర్చి మూర్ఛపోయింది.

ఆతని ముద్దుబిడ్డలు ఇద్దరూ గవ్వల్లా కళ్లుచేసుకుని విస్తుపోతూ తండ్రిని చూశారు.

ఎన్నివిధాలు ఎంతమంది ప్రయత్నించినా కాషాయాంబరాలు ధరించిన ఈ కొత్త సన్యాసి హృదయం కరగలేదు. "దివ్యాదేశం వచ్చింది. కారణంఏమిటి? కారణం ఉండదు. తరించడానికి వైరాగ్యం ముఖ్యసాధనం!" అంటూ శంకరభాష్యం ఏకరువు పెట్టాడు.

రాతితో వండారు అతనిహృదయాన్ని. ఆయనగురువు శతవృద్ధు యతీశ్వరానందజీ రామచంద్రుని భార్యకు హృదయోపశమనం చేశారు. వారందరు తిరిగి ఇంటికిచేరారు. హిమాలయాలు పిలిస్తే ఎవరాగ్గలరు? ఆ రామచంద్రరావు నేటిఆశ్రమంలో ఆనందస్వామిజీ!

౨

(1)

ఆ బాలికను చూసినకొద్దీ ఆనందజీదేహం నరం నరంవశం తప్పిపోయినవి. ఆతనిగుండె రైలుమరలా మోగుతోంది. ఆతని మనస్సు చెప్పుచేతల్లోంచి పూర్తిగా తప్పిపోయింది. ఎప్పుడూ అట్టివిపరీతం జరగలేదు.

భయపడుతూ స్నానం పూర్తికానిచ్చి హరిద్వారం సమీపంలో ఉన్న ఆశ్రమంలోకి వెళ్లిపోయాడు ఆనందజీ.

ఏమిటిది? ఎక్కడి ఘోరపాపం! ప్రపంచం అధోలోకం లోనికి కుంగిపోతున్నదా? హిమాలయాలు విరుచుకుపడు తున్నవా? తల భూమిపై కొట్టుకున్నాడు.

ఇన్నాళ్ల తపస్సూ భగ్నమైపోయింది. మంటకలిసింది. మూడేళ్ళు గంగోత్రిదగ్గిర తపస్సుచేశాడు తాను. చవిఉన్నదన్న 'ప్రకృతిసత్యము' మిథ్య అని అనుకోలేదా తాను.

తనమనస్సు ఆరోజుల్లో విశ్వమంతాతిరిగేది. 'శివోహం' అనే ధ్యానంమీద మహాయోగంవల్ల దీక్షతో చివరకునిలిచింది. కుండలిని లేపింది. షట్చక్రాలు దాటి విజృంభించి పైకిఉబికింది. సహస్రారందాటల ప్రయత్నం. ప్రాణశక్తి. వికల్పసమాధి.

అంతా ఏక తపస్సు. అంతంలేని చీకటి. శబ్దంలేని కటికి నలుపు. ఏమీలేని ఘోరజీమూతం. దేహం కొయ్యబారింది ఆకలి దహించింది. హృదయం పేరుకుపోయి గడ్డకట్టింది. కొన్ని వారాలు ఆలాగే చైతన్యరహితమై పడిఉన్నాడు. బాహ్యజ్ఞానమేలేదు. ఏమిజరిగినదో? అంతర్జ్ఞానమూ నశించిపోయింది.

చటుక్కున ఒక్కనాడు మెలకువ వచ్చింది తనకు. గురుభాయీలు "శివోహం" "శివోహం" జపిస్తూ ఉన్నారని తెలిసింది గంగోత్రికడ గుహల్లో. నెమ్మదిగా నెమ్మదిగా పండ్లు తిన్నాడు; పాలు చప్పరించినాడు; రొట్టె నమలినాడు.

గురుస్వామి యతీశ్వరానందజీ "మొదటిగడ్డు దాటింది. రెండవదానికి సిద్ధంఅవు" అన్నాడు. ఆతని ఆత్మ మహాశాంతంలో

దిగిపోయింది. ఒక విధమైన తేజస్సు ఆతని ఫాలాన్ని వెలిగిస్తూ ఉన్నది. గురుస్వామికడ అనేక గ్రంథాలు చదివాడు. వేదాంత మహాభావాలు అవగతం చేసికొన్నాడు. అవి అన్నీ తనకు ఇది వరకే తెలిసిఉన్నట్లు గోచరించాయి.

(2)

కైలాసగిరికడ ఒక గుహలో రెండవసారి తపస్సుకు పద్మాసనం వేసికొన్నాడు.

ఇప్పుడు అతిత్వరలో వికల్పసమాధిలోనికి పోయాడు. దేహంఅంతా వేయి విద్యుల్లతలు పాకినట్లయింది.

'శివోహం' 'శివోహం!' 'శివోహం!' అంతా వెలుగే. 'తత్త్వం సర్వం' ! 'తత్త్వమసి' !! 'అహం బ్రహ్మాస్మి' !!! 'సర్వంసత్' ! 'సర్వంచిత్' ! 'సర్వం ఆనందం' !

ఆరు నెల్లు ఒకేయోగం, ఒకే సమాధి, ఒకే ఆనందం! ఓం, ఓం, ఓం !!!

ఆనందజీ కళ్లు తెరచినాడు. సంపూర్ణ చంద్ర మండలమే ఆయన మోము.

ఆయన దేహాన్నుంచి వెలుగులు చిమ్ముతున్నవి.

ఆయన పెదవులచివురుల సంతతానందహాసము, ఆయన కనుల్లో జ్ఞానజ్యోతిర్లతలు. "హరిద్వారం వద్ద ఆశ్రమం ఏర్పరచుకో, రోజూ స్వామిదేవాలయం ఎదుట స్నానాల రేవులో స్నానంచేసి, స్వామిదర్శనం చేసి ఆశ్రమంలోకి పోయి తపస్సు

చేసుకో!" అని గురుస్వామి ఆజ్ఞ.

అలాంటి తనకు ఈఅవస్థ ఏమిటి?

(3)

ఆబాలిక మోము కలకలలాడుతూ ఎదురుగా కనబడుతోంది. తలతిప్పివేసి పద్మాసనం వేసికొని ధ్యానంలో కూర్చున్నాడు. ఆ కాశ్మీరబాల ఎదుటకు వచ్చింది. పూలు ఫలాలు పళ్లేన పట్టుకొనివచ్చి ఎదుట నిల్చొని నమస్కరించి తన సెజ్జనే కూర్చున్నది. ఆమె ఉష్ణాంగములు తన దేహాన్ని తాకినవి. ఆమె హృదయాలయాలు తన దేహాన్ని అదిమినవి. ఆమె తనఫాలము ముద్దుకొన్నది :-

'అయ్యో!' అని ఆనందజీ చివాలున లేచినాడు. అక్కడ ఎవ్వరూ లేరు. పళ్లెమూ లేదు బాలికా లేదు. తానొక్కడే. చుట్టూ శూన్యకుటీరము.

తపస్సు భగ్నమైపోయింది. జీవితం వ్రక్కలై పోయింది. మళ్లీ తాను ఎన్నిజన్మలు వెనక్కుపోవాలో! సత్ పదార్థముతో ఐక్యం అయిపోయినవాళ్లు మళ్లీ వెనక్కు వెళ్లడం ఉన్నదా? పరమశివా! తాను తన గురుస్వామి మోము ఏలాగు చూడగలడు? తాను తనకే రోతయిపోయినాడే. "దేవా, ఏమిగతి? గురూ, నన్ను రక్షించు." తల క్రిందవేసి బద్దలుకొట్టుకున్నాడు; ఏడ్చినాడు; దండం పుచ్చుకొని దేహాన్ని బాదుకొన్నాడు. కంగి, వాచి, కాయలుకట్టి ఎంతో బాధపెట్టింది.

ఆ బాలిక తనవైపు చేతులుచాచి అతి ప్రేమతో చేర వస్తున్నది.

"శ్రీహరీ!" అంటూ, ఉన్మత్తుడై ఆనందజీ గంగ ఒడ్డునే పరుగెత్తినాడు.

"శ్రీహరీ!" అని గంగాప్రవాహం ప్రతి ధ్వనించింది.

(4)

"అయ్యో తల్లీ! నీ కర్మం కాలిపోయిందే, ఏమిచేస్తాం. ఎన్ని చుక్కలు ఆ తలవెంట్రుకలనుంచి రాలుతూ ఉంటాయో అన్ని జన్మాలు వైధవ్యం అనుభవించవలసి వస్తుందమ్మా. నేను తీయించుకోలేదూ. ఉన్నా ఎవరు ఆతుమ్మెదరెక్కలు చూసి సంతోషించడం" అని నిరుపమాదేవి మేనత్త యామెను బల వంతాన లాగుతూ ఉన్నది. తల్లి మేలిముసుగు పూర్తిగా మోముమీదికిలాక్కొని వెక్కి వెక్కి వాపోవుతూఉన్నది. తండ్రి పండితరామానంద్ కుమార్తె చేయిపట్టుకుని మంగలివైపు లాగుతూ ఉన్నాడు.

మంగలివాడు ఒంటి చిరునవ్వు నవ్వుతూ కత్తి నూరు కుంటూ "ఎన్నిర కాల అందాలజుట్లు యీకత్తి మింగి ఈగంగకు అర్పించిందో" అని అస్పష్టంగా అంటున్నాడు.

నిరుపమాదేవి "అబ్బా, నేను చేయించుకోలేన్రా" అంటూ పులిదగ్గిరకుతోసే లేడిలా వెనక్కుపోతూ ఎంత బల వంతాన లాగినా ముందుకురాదు.

భర్త పోయినాడన్న దుఃఖమేమీ ఎరుగదు. తన్నందరు హీనంగా ఎందుకు చూసేవాళ్లో ఆబాలికకేమి తెలుసు? ఎప్పుడు వాళ్ళింటిలో శ్రీనగరంలో ఆడుకుంటూ ఉండేది. తండ్రి భాగ్యవంతుడు. ఈబాలికతప్ప పిల్లలెవ్వరూ లేరు. కాని తానొక గొప్ప సనాతనవాదినని ఆతని అభిప్రాయం.

వచ్చే కళ్లనీళ్లు వెనక్కు తరుముతూ లేనికోపంతో జేవురిస్తూ కుమార్తె రెండుబుజాలూ నొక్కిపెట్టి బలవంతాన మంగలి దగ్గిర కూచోపెట్టాలని తోస్తూఉండగా "స్వామీ, రక్షించు" అని ఆబాలిక కిందపడింది.

గంగఒడ్డునే విసవిస పిచ్చివానివలె వస్తూఉన్న ఆనంద స్వామిజీ అక్కడకే ఆసమయంలో వచ్చాడు.

"ఎవరువారు?"

మంగలి:—ప్రభూ! బాలవితంతువుశిరోజములు గంగాదేవి కర్పించపోతూ ఉన్నారు.

ఆకాశ్మీర బాలికే చైతన్యంతప్పి కిందపడిఉన్నట్లు చూశాడు.

చివ్వునపోయి ఆమెనుపట్టి లేవనెత్తి ఆమెశిరస్సు తన ఒళ్లోపెట్టికొని "శివోహం, శివోహం" అన్నాడు. ఆమె కళ్లు విప్పింది.

సిగ్గున ఆబాలిక స్వామిజీఒళ్లోనుంచి లేచి, జరిగికూచుని మేలిముసుగు సవరించుకున్నది.

పండితరామానంద్ స్తబ్ధుడై విస్తుపోతూ చూస్తూ నుంచున్నాడు. స్వామిజీ ప్రళయకాలరుద్రునిలా గర్జిస్తూ లేచి, "ఈ కసుగాయపాపను విరూపను చెయ్యడానికి నువ్వెలా ఒప్పుకున్నావయ్యా? నీకు మోక్షంవస్తుంది అని అనుకున్నావా? ధర్మశాస్త్రాలు వప్పుకుంటాయనా నీ అభిప్రాయం! ఏవ్యక్తికైనా బలవంతంగా వైరాగ్యం ఇవ్వవచ్చునా? మనస్సులో లేని వైరాగ్యం జుట్టులోవస్తుందా?" అంటూ శాస్త్రంలో కబుర్లు, శాస్త్రీతీక్షమైన యుక్తులూ ఏకరువుపెట్టేశాడు.

హృదయాంతరాంతరాళాల్లో ఇష్టంలేక లోకానికి వెరచి జుట్టుతీయించతలచుకొన్న పండితరామానందుడు "స్వామిజీ, క్షమించండి. నాకుమార్తె తనంతటతాను యోగినీవేషం పూనేదాకా వేణీభరం తీయించను. కాని తమబోంట్లు ఈలాంటి బాలికలకు సంసారమందు రోత, వేదాంతవిచారం మొదలయినవి బోధిస్తూఉంటే మాసంసారాలు తరిస్తాయి స్వామిజీ!" అన్నాడు.

౩

(1)

ఆనందజీహృదయం తుపానునాటి మహాసముద్రమైంది. విశ్వామిత్రునకు తపోభంగం జరగలేదా? అది తాత్కాలికం అయినదే. కాని వారితపోభంగంయొక్క అంతం, ఆసుందర కాంతాపరిష్వంగంతోగాని కాలేదు. అది మహాపాపం కాదా? తనకేది కర్తవ్యం? ఒక్కనిమేషమేని ఆబాలికసుందరవదనం

హృదయంలోంచి మాయంకాదే? ఆదివ్యసుందరగాత్రి తన్ను ముట్టుకున్నప్పుడు తన దేహంపొందిన పులకరాలు, హాయి, ఆనందం, తాను సమాధిలోపొందిన ఆనందంకన్న ఉత్కృష్టమైందో సమమైందో?

తనపాపానికి నివృత్తి ఉన్నదా?

తన యీఅధఃపతనానికి చెలియలికట్ట ఎక్కడ?

దేహం తెలియకుండా ఎన్ని దేశాలు తిరిగాడో! గొప్ప స్వామివచ్చాడని చాలామంది గృహస్థులు ఆతిథ్యంఇస్తే వంకర నవ్వునవ్వుకుంటూ "మీ అమ్మాయిల్ని జాగ్రత్త చేసికోండో!" అని మనస్సులో చాటించుకున్నాడు. కసితో, వాళ్లతో చార్వాకసిద్ధాంతం పూర్వపక్షంచేస్తే, అంతా అంతరార్థమే అని సంతోషించారు మానవులు.

అతని మొహంలో కెరటాలుకొడుతూఉన్న మోహజలధి "పారలౌకిక కాంతినిధి" అని అనుకున్నారు విధవస్త్రీలు.

ఎక్కడెక్కడో తిరిగాడు. ఏమేమో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చాడు. మాట్లాడేదంతా మాయ సంసారపు విముక్తి ఉపన్యాసం. మనస్సు నిండినదంతా మాయామోహపు తీపివెల్లి.

తీర్థాలు, పుణ్యస్థలాలు, వర్తకపుపట్టనాలు, వ్యవసాయపుకేంద్రస్థానాలు, రాజధానులు ఆరునెలలు తిరిగితిరిగీ ఎక్కడతిరిగాడో,ఎలాతిరిగాడో,పరివ్రాజకత్వమో భామరూపం నిండిన పరవశత్వమో, తిరిగితిరిగి కళ్లు తెరిచి చూసేటప్పటికి

కాశ్మీర దేశం, శ్రీనగరంవీధిలో ఒక మేడముందు.

"స్వామీ! నమస్తే!" అని కాశ్మీర బ్రాహ్మణుడు నడుముకు తలపాగ చుట్టుకుని జోళ్లువిప్పి సాష్టాంగపడ్డ దృశ్యం.

పదిమందీ జేరడం, లోనికితీసుకువెళ్లడం, గౌరవంచేయడం నిముషములో జరిగిపోయింది. ఆ బాలికతండ్రి ఇల్లు, ఆపండితుడు, ఆదివ్యమంగళవిగ్రహం ఎదుట సర్వాంగాలింగితభూతల అయి ఉన్నది.

(2)

ఇంటిగురువు అయ్యాడు. తన్ని మూలమంటా కదల్చి వేసే ఆ బాలిక తనకు పరిచర్యచేస్తూఉన్నది.

ఏరోజు తన్ను రక్షించాడా బాలసన్యాసి అని చూసిందో ఆనాటినుంచి ఆతడా మెజీవితానికి ఈశ్వరుడయ్యాడు. హిమాలయ ధవళశృంగాలల్లో ఎఱ్ఱనిపాదాంగుళులను మోపుతూ నృత్యంచేసే నటేశ్వరుడే ఆ బాలసన్యాసి ఆ బాలికకు, ఆతనివెడద ఫాలం హిమాలయసానువైంది. తీక్ష్ణమై లోతై నల్లనై చిన్నవైన ఆతనికళ్లు తనమోక్షమార్గం చూపించే నక్షత్రాలయ్యాయి. సన్నని పొడుగాటి చామనచాయగల ఆ బాలసన్యాసి తన్ను తరింపచేయడానికి అవతరించిన కేదారేశ్వరుడు, అమరనాథుడు. ఆతనిఫాలంలో చంద్రవంక చూసుకుంది. ఆతనిబోడితలలో జటాజూటాలు నర్తించినవి. అనుక్షణం ఆ బాలసన్యాసి వరద హస్తంతో ఎదుట తోస్తూనే ఉన్నాడు.

రాత్రిళ్లు చీకట్లల్లో హారిద్వారంనుంచి వచ్చినప్పటి నుంచీ ఆస్వామిజీదగ్గిర నిలుచుండి తనవైపు అభయముద్ర చాచినట్లే కనిపిస్తూఉన్నది.

ఆస్వామిజీ తలచుట్టూ కాంతిపుంజము ప్రసరించిందంట. ఆయన్నే తేజస్సు అలుముకుపోయింది.

సర్వకాలమూ ఆయనకు సేవచేస్తే తనజన్మ పవిత్రం అయిపోతుంది. ఆ అవతారమూర్తి మళ్లీ కనబడతాడా ? ఎప్పుడూ కళ్లకు కనబడుతూనే ఉంటాడు దేహంతో ప్రత్యక్షం కాకపోయినా పరవాలేదు.

అయన ఎప్పుడూ హారిద్వారందగ్గి రేనా బస? ఎంత సుంద రమూర్తి!

ఆయనబళ్లో తాను పడిఉన్నప్పుడు, అంతబళ్లు ఆనందంతో కరిగిపోయిం దేమిటి ?

ఆయన మొహంలో మందహాసాలు మంచుశిఖరం మీద వెన్నెలపడినట్లు వెలిగిన వేమిటి ?

ఆయన మనుష్యరూపంపొందిన భగవంతుడు కాడా మరి ! ఆయన్ని నిత్యమూ కొలుస్తూఉన్నా, తనకు తృప్తి ఉంటుం దా ? ఆయనపాదాలు తానుపట్టాలి. ఆయన తనకు ముక్తినిచ్చే మార్గము బోధిస్తూ, నెత్తిమీద చేయివేసి ఆశీర్వదిస్తాడా ?

దినదినమూ ఈలాంటి ఆలోచనలతో నిండిఉన్న ఆ కాశ్మీర బాలికకు "స్వామిజీవచ్చాడు" అన్న తండ్రి కేక వినబడింది.

గజగజ వణికిపోయింది. కన్నుల నీరు తిరిగినవి. ఆనందం ఒళ్లంతా అలుముకు పోయింది. తనకోర్కె విన్నాడాస్వామి. తన తపస్సు ఫలించిందా ? తనగురువు తన్ను వెదుక్కుంటూ వచ్చినాడా ?

ఆస్వామి ఇంట్లోకి వచ్చాడు. కాళ్లపై పడింది. ఆకాళ్ల క్రిందమన్ను తనతలపై వేసికొన్నది.

(3)

ఆనగరంలో ఆబాలగోపాలం స్వామిజీకి పరిచర్య చేస్తున్నారు. ఫలాలు పట్టుకువచ్చేవాళ్లు, పాలు పట్టుకువచ్చేవాళ్లు, భిక్షలకు పిలిచేవాళ్లు, మిఠాయి వంటలు వండించేవాళ్లు. ఒక్క నిముషం స్వామిజీకి తీరుబడి లేకుండా జనం ఎప్పుడూ ఆయన చుట్టూ మూగి ఉండేవాళ్లు.

సంసారంలో దౌర్బల్యం బోధించాడు. కర్మఅనేది ఏమిటి? జ్ఞానమార్గంయొక్క ఉత్కృష్టత. మానవుడుమనస్సు. మనువు మనస్సు. జీవితం మనస్సు. మనస్సుయొక్క వికల్పాలే ప్రపంచ సృష్టి. ఆనందం ఏమిటి ? సత్ పదార్థం ఏమిటి ? ఈశ్వరుడుపరా ప్రకృతి. సాక్షీభూతమగు పురుషుడు, సృష్టిభూతమగు పురుషుడు, సమస్తపురుషస్వరూపుడగు పురుషోత్తముడు. భగవద్గీత పరమ వాక్కు. త్రిభాష్యాలకుఉండు పరమసంయోగం, సమీకరణం ఎక్కడ ? సాంఖ్యము, ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మగీత అన్నీ ఒకటే చెప్తాతాయి. హఠయోగం దేహనిర్మలతకోసం. మంత్రి బలిమి. పరా, పశ్యంతీ, మధ్యమా వైఖరీవాక్కులు. సృష్టిశక్తి.

శక్తికి మహోత్కృష్ట స్వరూపమై పరమసూక్ష్మమగు ధ్వని. ఆధ్వని అక్షరసముదాయమైంది. కాబట్టి బీజాక్షరాలు. ఇంకా ఇంకా, ఈలాగే జ్ఞానముద్రధరించి తీపివాక్కులతో వందలకొలది భక్తులకు బోధిస్తానే ఉన్నాడు.

ఒకనాడు ఒకశిష్యుడు "స్వామీ, సంసారంలో ఉండి త్యజించేమార్గం చెప్పండి" అని పృచ్ఛచేసినాడు చేతులుజోడించి.

స్వామి అన్నాడు,

"ఒక నావ బయలుదేరింది. తెరచాపలెత్తారు. గాలి జోరుగా వీస్తూంది. తెడ్లువేశారు. గడలుమోపారు పడవనడవదు. తర్జనభర్జన చేశారు. చివరకు అంతా కనిపెట్టిందిఏమిటి? లంగరే ఎత్తలేదట, ప్రపంచంలో ఉండి ఆపాపాలన్నీ చేస్తూ మోక్షం ఎల్లాసంపాదించడం. బజారులో కూరగాయవస్తువా మోక్షం"

రాత్రిళ్లు స్వామిజీకి పరిచర్య నిరుపమా దేవే. పరుపుపై జాత్రా దుప్పట్లు. జాత్రా శాలువలు. ఆయన జపానికి కృష్ణాజినం వగైరాలు. బట్టలుఉతికి ఆర వేయుట. పళ్లు ఒలిచి సిద్ధంచేయుట. పాలుకాచుట. కాళ్లు పట్టేది. దేహము పట్టేది.

ఇద్దరూ ఆనందం పొందేవాళ్లు. ఎప్పుడు పరిచర్య వస్తుందా అని ఇద్దరూ ఎదురుచూసేవాళ్లు. మహాభక్తితో పరిచర్య చేస్తూఉన్న కూతుర్ని చూసి తలిదండ్రులకు పరమసంతోషం అయ్యేది. వైరాగ్యమార్గంలోపడి సమస్తదుఃఖమూ మరచి పోతుంది కాదా మరి.

(4)

ఇన్ని సంవత్సరాలూ చేసిన తపస్సు బలిమి ఇంకా ఉందేమో? ఆ బాలిక తనదగ్గిరకూర్చుండి పరిచర్య చేస్తూఉంటే తమిపట్టలేకపోయినాడు. ఆమెతో కామసంబంధమగు సహచర్యాల ఊహించుకొనటానికే స్వామిజీ భయపడినాడు. అయినా ఆతనిమనస్సు, ఆధీనంతప్పి చుక్కాని తెంపుకొని భయంకరమైన సముద్రాల్లోకి దుమికిపోడానికి సిద్ధపడిఉన్న నావలాఉంది.

ఏదోవంకతో ఆమెను స్పృశించేవాడు. ఆమె కురులు దువ్వేవాడు. ఆమెకు ఆధ్యాత్మికమైన రహస్యాలు నేర్పుతూ దగ్గిరకు లాక్కొని పక్కను జేర్చుకునేవాడు.

ఆమెకు స్వామిజీయన్న మోహము కాదు. స్వామిజీయే తనకు దైవము, సర్వస్వము, స్వామిజీ తనకు దేహామర్పించమన్న అతి ఆనందపూర్ణమున్నూ, అతి అమాయికమున్నూ అయిన హృదయంతో అర్పించగలదు. స్వామిజీ జీవితానికి ప్రాణం సమర్పించమన్న అంతే, నవ్వుతో వెళ్ళిచేయగలదు. ' నీతండ్రిని ఈకత్తి పుచ్చుకొని చంపివేయి" అని స్వామిజీ అంటే అలాగు చేయడానికి ఆమె ఏ మాత్రం సందేహించదు; ఆ బాలిక సమస్తము విడిచేస్తుందిగాని స్వామిజీని ఆమె నిమేషమైనా విడిచి ఉండలేదు.

"అమ్మాయీ! ఇల్లాఎందుకునాకు పరిచర్యచేస్తున్నావు?"

"నా దైవానికి పరిచర్యచేయడం నాకు అబ్బురమా?"

"ఎవరిమట్టుకు వాళ్లే దైవము. నా ఎక్కువ ఏముందమ్మా?"

"అది తెలుసుకున్న తర్వాతకదా. అందాకా గురువే పరమదైవం."

"సర్వవిధాల ఉత్కృష్టతపొందిన మానవుడే గురువుగా తగిఉంటాడు కాని నాబోటివాడు—"

"పాపం! పాపం! అల్లాఅనకండి, మీరు భగవంతుని అవతారమే!"

౪

(1)

ఆనందజీ తపస్సంతా భగ్నమైపోయింది.

ఒక విచిత్రముహూర్తాన్ని ఆనందజీ తమి ఆపుకో లేక పోయినాడు. నిరుపమాదేవి ఆతని కౌగలింతలో కరిగిపోయింది.

ఆ సంధానముహూర్తం పవిత్రమైనదో, పాపభూయిష్టమైనదో? ఆ రాత్రియే ఆనందజీ తలవాల్చుకొని సిగ్గుచే, భయంచే వణికిపోతూ హృదయంలో పశ్చాత్తాపం దావానలం అయి జ్వాలలు ఎగుస్తూఉండగా దేహం కుమిలి బొగ్గుఅవుతూఉండగా ఇల్లు విడిచి నడుస్తూ నడుస్తూ అదే వెళ్లి పోయినాడు.

(2)

నిరుపమాదేవి తనజన్మం పవిత్రం అయిందని ఉప్పొంగి పోయింది. భగవంతుడు పరిత్యక్తమైన భక్తురాలులా తేజస్విని

అయింది. ఆమెను ఎవ్వరూ తేరిపారజూడ్డానికి వీలులేనట్లు మిరుమిట్లు కొలుపుతూఉంది.

తండ్రి— అమ్మా స్వామిజీ ఎక్కడ?

నిరు— తపస్సుకు వెళ్లారునాన్నా!

తల్లి— ఎప్పుడు వెళ్లారు?

నిరు— తెల్లవారుగట్ల.

తండ్రి— అమ్మా, నీమొగము అల్లా ప్రజ్వరిల్లుతోంది, నీ కన్నులు వెలిగిపోతున్నవి. స్వామి నీకు ఏమన్నా ఉపదేశం చేశారా ఏమిటి?

నిరు — (చిరునవ్వుతో ఊరకుండును.)

తల్లి— అమ్మా నువ్వు పరమేశ్వరుణ్ణిచేరే ఉమాదేవిలా ఉన్నావు. స్వామివారు నిన్ను కటాక్షించారా ఏమిటి?

నిరు— (ఇంకా చిరునవ్వునవ్వుతుండును.)

తండ్రి— ఎంత అదృష్టవంతురాలవమ్మా. పెద్ద పెద్ద వాళ్లు తల్లకిందులా తపస్సు చేసినా దొరకని మహాభాగ్యం నీపూర్వపుణ్యంవల్ల సమకూరింది.

తల్లి— నాతల్లి పరమపూజ్యురాలు.

(3)

వేగంతో తరుముకువస్తూఉన్న భయంకరమైన సింహం బారినుండి తప్పించుకుపారిపోతూఉన్న లేడిలా ఆనందజీ హిమాలయపర్వతాల్లోకి పారిపోయాడు.

ఆతనికి ప్రిపంచమంతా నల్లపడిపోయింది. పర్వతశిఖరం విరిగి ఆతనిమీద పడినట్లయింది.

స్వచ్ఛమైన హిమాలయఖండాన్ని చూచి నల్లపడికుళ్లి ఉన్న తనజీవితాన్ని చూసుకున్నాడు!!

ఎందుకు తాను సన్యాసంపుచ్చుకున్నాడు?

బంగారంలాంటిభార్యను విడిచిపెట్టాడు.

ఊర్ధ్వరేతస్కుడని తన్ననుట మహాసత్యమన్న తపస్సు చేసాడు.

ఆలోచించుకొని ఏడ్వడానికిన్నీ మించి పోయిందే యీ దుఃఖం.

అసాధారణవేగంతో కొట్టుకునే ఈహృదయం ముక్కలై పోరాదూ? జై! ఆనందజీ పాపానికి జై!

ఒక్కఉరుకు ఉరికాడు. ఎంతదూరం ఆపర్వతాఘాతంలో పడ్డాడో! గిరగిరతిరిగాడు.

జయ్యిమని క్రింద దూరంగా ప్రివహిస్తూ పతనాల జల జల ధ్వనిస్తూఉన్ననది. దేవదారుచెట్లు, కొండరాళ్లు, అన్నీ తన్ను చేరడానికి మహావేగంతో వస్తున్నవి.

ఇంక ఒక్కనిమేషంలో పదోవంతు కాలంలో తల బద్దలు, దేహం పిండి, మళ్లీతనస్వరూపం ఎక్కడా కనబడదు.

శివోహం! శివోహం!

ఆనందజీకి ఆపతనంలోనే ఒళ్లు మైకంకప్పి స్మృతితప్పి పోయినది.

(4)

నిరుపమాదేవి నానాటికి మహాతేజస్విని అయినది. ఆమెను తేరిచూడ్డానికి ఎవరికిన్నీ చాలకున్నది.

ఆమెమోము ప్రఫుల్లమైంది. కళ్లలో లోతులు కాంతులు సుళ్లు తిరిగిపోతూ ఉన్నవి. అరమూతలైన ఆ నయనాలల్లో ఎంత దివ్యప్రేమ ప్రవహిస్తూ ఉన్నదో!

పాటలవర్ణవర్చస్విని అయిన ఆ దివ్య సౌందర్యబాల శలాకలాఉండేది. నేడామె సంపూర్ణ చంద్రుడులా అయ్యింది.

కుమారస్వామిని సర్వవిశ్వానికి అర్పించపోతూవున్న దేవి, తథాగతుణ్ణి నెలలు నిండుగా గర్భమందు దాచుకున్న మాయాదేవి. ఆమె దేవకి, కౌసల్య.

ఇంట్లో అందరికి గప్పున వెల్లడిఅయింది. గొల్లుమన్నారు. తల్లి నోరుమూసుకుంది. కూతురుమీదపడి ఏడ్చింది. "నా తల్లీ, కొంపలు ముంచావే! తరతరాలకి మన కుటుంబాల్లో ముక్తి అనేది లేకుండాచేశావే! అమ్మయ్యో! ఆ సన్యాసి ముండాకొడుకేనా! చిరునవ్వు నవ్వుతావు. అయ్యో! అయ్యో!!"

తల్లి విచారం, ఏడ్పు, కంగారు నిరుపమాదేవికి అర్థముకాలేదు. పవిత్రమైన తన్ను చూసి ఎందుకు ఇంత దుఃఖం. తానేమి తప్పు చేసినది? స్వామి తనకుపదేశించిన మంత్రము పఠించుకొన్నది. ఆ వేళ కుమారై్తను తల్లి తేరి చూడజాలలేకపోయినది.

(5)

ఇంకొక వారమురోజులకు తండ్రికి తెలిసినది. ఆయన కోపము దక్షునికి రాలేదు; వీరభద్రునికి రాలేదు;

ఎంతటి దుర్మార్గుడు. పాపి! సన్యాసా వాడు? ఛండాలాతి ఛండాలుడు. క్రూరుడు. వాడితల వేయి ముక్కలుచేసి వాడిని మహామాయ వండి భోజనం చేయాలిగాక! రామా రామా!

కంట నీరెట్టుకుని హోరుమని ఏడ్చినాడు. రామా రామా! ఎంతటి ఆపత్తు తెచ్చిపెట్టినావోయి? పవిత్రమైన తన కుటుంబానికి, వంశానికి ఇట్టికళంకమే?

కోపముతో మళ్లీ మండిపోయాడు. పాడుముండ. ఈ వెధవవాడివల్లో పడింది. ఆడదానికి బుద్ధిఉంటే మగవాడు ఏమి చేస్తాడు. వీణ్ణి ఆరోజునే బుజ్జి గోరిగించవలసిందిరా దైవమా! ఆరాక్షసివెధవ దానిమీద కన్ను వేసి వెధవవేదాంతాలు చెప్పి అడ్డుపడ్డాడు. ఈప్రపంచంలో ఎంతపాపం ఉంది?

ఎల్లాగ తనబ్రతుకు? ఏమిటికర్తవ్యం! ఈ పాడుపాపిని జీలంలో పడమంటే? విషమిస్తే?......?

లేకలేక ఒకబిడ్డ!!! చేతులార ఎట్లాగురా? దైవమా? కుమార్తె దగ్గరకు పోయినాడు. ఆనందమై పరిఫుల్లమైన ఆమె మోము చూసేటప్పటికి ఆతడు గజగజ వణికినాడు. కాశీలో అన్నపూర్ణను చూసినట్లయింది. కొల్హాపురం దివ్యమూర్తి గజలక్ష్మి ప్రత్యక్షమైనట్లయినది. కాళీఘట్టపు మహాకాళి. తల్లీ

నీవా ఈపాపం చేసింది. ఇదంతా అబద్ధమేమో? తనభార్య తప్పుఅభిప్రాయం పడిందేమో ?

"అమ్మా! ఏమిటిచేస్తున్నావు?"

"ఏమీలేదు నాన్నగారూ ! స్వామి ప్రసాదించిన మంత్రము పురశ్చరణ చేసుకుంటున్నానండీ!"

"వాడి మొగం మండ. వాడిచ్చేదేమిటే మంత్రం, వాడితల!"

"స్వామి భగవంతుని అవతారం.!"

"వాడి అవతారంకూల! నాకొంపముంచేడే! బాబూ!!"

"స్వామి పవిత్రమైన మహాఋషి!"

"అయ్యో నాతల్లి! నిన్నూ నన్నూ రౌరవాది నరక కూపంలో దింపేడే! బాబూ! రామా !! దీనికి అర్థం కాదురా?"

"మీరు చెప్పిన వెనక కథల్లో వ్యాసుడు ధృతరాష్ట్రుణ్ణీ పాండురాజును ఎల్లా ప్రసాదించాడు నాన్నగారూ ?"

"మ!...మ!...ప!...ప!..."

"జన్మం మనస్సునాన్నా ! ఆత్మ ! పరమ తేజం అంతా నిండి ఉంటుంది! పాపం పుణ్యం! మనస్సే ఆరోపించుకుంటుంది ! నిజంగోచరింపించుకుంటే! మనస్సు వికల్పంలేకుండా పవిత్ర భావంతో ఉన్నప్పుడు పాపం దేనికి నాన్నగారూ!"

"..........." తలవంచుకుని నిలుచున్నాడు తండ్రి.

"స్వామి నాకు భగవంతుడు. సమస్తమూ ఆయన

పరిసాదము. నా గర్భం, వెలుగుతో నిండిఉన్నట్టు నాకు ప్రత్యక్షంగా ఈకళ్లకి కనుపిస్తోఉంటుంది నాన్నగారూ!"

"..........."

"నాకు వచ్చేకలలు పవిత్రమై ఉంటున్నాయి ! పవిత్ర మైనది పాపంఎట్లా? నిప్పుకు అంటున్నదా?

(6)

మరునాడు కాశీపరియాణం, కాశ్మీర బ్రాహ్మణకుటుంబం యావత్తూ.అక్కణ్ణుంచి రామేశ్వరం వెళ్లుతూ మధుర,చిదంబరం, శ్రీరంగం, కన్యాకుమారి, అనంతశయనం, కంచి, ఉడిపి, తిరుపతి, తిరువన్నామలై, కాళహస్తి, పక్షితీర్థము, తంజావూరు, కుంభకోణం, రాణ్మహేంద్రపురం, జగన్నాథం, దర్భశయనం అన్నీ తిరిగి, అమ్మాయి పురిటికి కాళీఘట్టం చేరుకున్నారు.

ఒక పవిత్రమైన దినంలో, దివ్య ముహూర్తంలో, నిరుపమాదేవికి వెలిగిపోతూవున్న పుత్రుడు జన్మించాడు. పేరూ పరితిష్ఠా పాడుజేయడానికి పుట్టిన మలినం, మహాపాపానికి చిహ్నంగా పుట్టినముద్ద, ఆశిశువును హుగ్లీ నదిలో పార వేద్దామని కాశ్మీరపండిజ్జి సంకల్పించాడు. పురుడువచ్చిన మరునాడు ఎవళ్లూ లేకుండా పురిటిగదిలోకి వెళ్లాడు. కుమార్తె బాలకుణ్ణి పక్కను బెట్టుకొని యశోదలా నిదరిపోతూ ఉన్నది.

ఆ బాలకుడు తేజస్సుతో వెలిగిపోతూఉన్నాడు.

"ఓయి వెఱ్ఱి బ్రాహ్మణుడా, నీకు పిల్లలులేరు. భగ

వంతుడు ఈ బాలకుణ్ణి నీకు ప్రసాదించాడోయి" అని ఎవరో గంభీరస్వరముల తన చెవిలో పలికినారు.

ఆయన ఉలిక్కిపడ్డాడు.

ఎంతమంది ఎన్నిమాటలంటారో. ఎన్నిరకాలు నవ్వి స్తారో. ఎల్లాగు ఈపసిపాపణ్ణి తన ఊరు తీసుకుపోవడం. ఎంత అపఖ్యాతి? ఎల్లాగు తలయెత్తి తిరగడం? "దైవమా ఏదయ్యా మాదిక్కు? పరువుగా బ్రతికిన మాకుటుంబం గంగలో కలి యడమే?"

అయితే పండులాంటి ఈ చిన్న పాపను చేతులారా ప్రాణంతీయడమే! అమ్మయ్యో అదిమాత్రం తానుచేయలేడు.

తన హృదయం కర్కోటకం కాదు! తాను కటికి వాడున్నూ కాడే! భగవంతుడా దారేది? తెన్నేది?

ఎవరికైనా పెంపకంఇస్తే!!

ఎవరు తీసుకుంటారు?!

తానే పెంచుకోనాలా???

ఎల్లాగు????

ఎవరి పిల్లాణ్ణో పెంచుకునేందుకు తీసుకువచ్చానంటే ఎవ రేమంటారు! దిక్కులేనిపాపడు దొరకాడనచ్చుగా!!!!

(7)

స్వామికి చటుక్కున మెలకువ వచ్చేటప్పటికి ఆ హిమా లయపర్వతం లోతులోయలో అఖాతంలో గోడలాంటి

ఆ కొండచరియలో ఉన్న ఒక చెట్లగుంపులో వ్రేలాడుతూ ఉన్నాడు.

గుబురుగా ఉన్న ఆ చెట్లు, ఒత్తై ఉన్న ఆ కొమ్మలు ఆనందజీని రక్షించాయి.

ఒళ్లంతా నొప్పులు, తల బద్దలైపోతూఉంది. కదలలేకుండా ఉన్నాడు.

తల్లిలా ఆ చెట్లకొమ్మలు ఆతన్ని ఉయ్యాలలూపినవి.

క్రింద లోతుగా ప్రవహిస్తూ ఉన్న నది సంగీతం పాడుతూ ఆతనికి ఉపశమనం చేసింది.

"శివోహం! శివోహం!" అన్నట్లుగా ఉన్నది.

నెమ్మదిగా మహాప్రయత్నంతో కొమ్మల్లోంచి ఆచరియ తలానికి దిగాడు. ఒళ్లుదులుపుకున్నాడు. తనతోపాటు పడిన మంచుగడ్డలు కరిగి ఒళ్లు చల్లగా జిమ్మ్మని తడిపి ప్రాణము లేచివచ్చినట్లుచేసినవి. ఆకులు, చిరురెమ్మలు దులుపుకున్నాడు.

పైకి ఎక్కడానికి వీలులేదు. క్రిందదిగడానికి వీలులేదు. భగవంతుడు తన్నిక్కడ ఖైదు వేశాడా?

ఏది ఎట్లయితే తనకుభయమేమిటి? అంతంవస్తే అంతకన్న మంచిదే. శివోహం! శివోహం!

శివ! శివ! శివ! హరిః ఓం! ఓం! ఓం!!

పద్మాసనం వేసుకున్నాడు. తపస్సులోకి దిగాడు.

రెండు నెల్లు మహాతపస్సు. రాతిలోరాయి. వాయు

వులో వాయువు. మంచులో మంచు. మహాతేజస్సు క్రింద ప్రవహించే నది గడ్డకట్టుకుపోయింది.

ఆ శీతకాలంలో అతను నడకలేదు. సర్వసృష్టీ స్తంభించి పోయింది. మహాప్రశాంతం చిదానందం.

అంగుటిలోని రంధ్రం పూడిపోయినది. అంతర్ముఖాన కుండలినీశ్రుతి! గురుపాదుకలు దివ్యకాంతులతో వెలిగిపోతున్నవి. షట్చక్రాలుదాటి బ్రహ్మరంధ్రం సమీపాన్ని, సహస్రార కమలనాళతీరాన్ని ఆతని ఆత్మపరాశక్తి స్థానప్రస్థానమైంది.

ॐ

(1)

శ్రీనగరంలో కాశ్మీర పండితుడు రామానందలాల్జీ పెంచుకుని తీసుకునివచ్చిన కుఱ్ఱవాడు పండితుని మేడంతా వెలిగిస్తూ బాలకృష్ణునిలా పెరుగుతూఉన్నాడు.

నిరుపమాదేవి విగతకేశ యోగినీ రూపందాల్చి పరమ పవిత్రియగు భాగీరథివలె ప్రవహిస్తూఉన్నది.

చుట్టాలు పక్కాలు చుట్టుపక్కలవారు రామానంద లాల్జీకి కలకత్తాలో ఒకబీద కాశ్మీర బ్రాహ్మణ కుటుంబంవారు ఇచ్చిన ఆ బంగారు బాలకుణ్ణి చూచి విస్తుపోయారు.

ఏవో అనుమానాలు పడ్డారు గాని, దివ్యతేజస్వరూపంతో తపస్వినిలాఉన్న నిరుపమాదేవిని తేరిచూడ వాళ్లకు భయము

వేసిపోయింది. రామానందలాల్జీ చెప్పిన చరిత్ర ఒక్కరున్నా అనుమానపడలేక పోయినారు.

(2)

నిరుపమాదేవి అంతకన్న అంతకన్న తపస్సులో మునిగిపోయింది. శ్రీ స్వామిజీ ఉపదేశించిన ఆ మంత్రమే పరమ మార్గము, స్వామిజీ గురువు, పురశ్చరణయే యోగము.

తపస్సులో మైమరచిపోయేది. పరవశయై కన్నులు అంతర్దృష్టిచే అర్థనిమీలితాలూకా, ఆ పూజా గృహంలో అమ్మవారి పీఠంయెదుట కాంచనగంగా శిఖరమువలె యోగ ముద్రిలో ఉండేది. ఆసమయంలో ఆమెలోంచి ఒక కాంతి బయలుదేరి ఆగది, ఆగదిదాటె చావిళ్లు ఇతర గదులు అంతా ఆక్రిమంచినట్లు ఉండేది.

ఆమె అందం మరీ ఉత్కృష్టమైపోయింది. ఆమెమాట మరీ తీపిపడిపోయింది.

నిరుపమాదేవి తనగురువగు ఆనందజీ చెప్పిన వేదాంతపు కబుర్లన్నిటికి నిజమైన అర్థం గ్రహించింది. ఆయన ఆదేశాను సారం భగవద్గీత ఎప్పుడూ పారాయణం చేస్తూ, ఆ పరమ పవిత్రి వాక్కులకు నిజార్థం గోచరింప చేసుకునేది.

ఆసుశీలకు కుమారుడన్న గురుప్రసాదమనే భక్తేగాని, కుమారుడన్న మమతయేలేదు. పాలివ్వదు. ఇతర పరిచర్య చేయదు. రామానందజీకి ఇష్టం లేదు; భయం కూడాను.

పెంపుడుతల్లి అయిన అమ్మమ్మయే అమ్మ. ఊళ్లోఉన్న అమ్మలక్కలంతా మధ్యాహ్నం రామానందజీ ఇంటికి పల్లకీలమీద, పడవలమీద, నడకలమీద మేలిముసుగులతో వచ్చి నిరుపమాదేవి తన నిర్మలమాధుర్య గళంతో పాడి అర్థము చెబుతూఉన్న భగవద్గీతా రహస్యాలు విని ఉప్పొంగిపోయేవారు. సంస్కృత అధ్యాత్మరామాయణం పరవశలై పాడుతూఉంటే వాళ్ల మనస్సులు ఊగిపోయేవి.

(3)

రెండేళ్లకు ఆనందస్వామిజీ మహాతపస్సంపన్నుడై చంద్రశేఖరునిలా హిమాలయపర్వతం ఎత్తులున్న బండి దిగి వచ్చాడు కాశీపట్టణానికి. తలంతా జుట్టు జడలుకట్టిఉంది. గడ్డము మీసము పెరిగి ఉంగరాలు చుట్టుకొనిపోయిఉన్నది. ఆయనఫాలం దివ్యదీప్తులతో కిరణాలు విదజల్లుతూంది. ఆయనజాగ్రభాగుడ్లు చిరిగి పోయిఉన్నవి. ఆయన ఎముకలపోగు. తిన్నగా వెళ్లి గురుస్వామి యతీశ్వరానందజీ కాళ్లమీదపడ్డాడు. ఆమహానుభావుడు చిరునవ్వు నవ్వుకున్నాడు. ఆశీర్వదించి "వత్సా, నీకు జరిగిన అనుభవం పరాశక్తి చిద్విలాసం సుమా! పడిలేచావు. పాపలోకం కళ్లార పారకించావు. ప్రారబ్ధం విచ్ఛిన్నమైంది. హిమాలయ గౌరీ శంకర శృంగం నీకు పూజాపీఠం అవుతుంది సుమా" అని సెలవిచ్చినాడు.

(4)

ఇంక రెండు నెల్లకు ఒకఉదయాన్న రామానందలాల్జీ జపంచేసుకుంటూండే వేళ ఎదుట ఆనందస్వామిజీ నిలుచున్నాడు.

పండిజ్జి కళ్లు తెరిచేటప్పటికి ప్రత్యక్షమైఉన్న స్వామిజీని చూసి స్వామిజీని ఆనవాలుపట్టలేక కైలాసగిరిమీద సంచరించే దేవతల్లో ఎవరైనానేమోనని గజగజవణికిపోయాడు. ఆ విగ్ర హం అల్లా దివ్యమైన చిరునవ్వు వేయి వాసనలులా ప్రవహింప చేస్తూనిలుచునేఉన్నది. పండిజ్జి కళ్లుమూసుకొన్నాడు. శివప్రా ర్థనా సూక్తాలను వణకేకంఠంతో పఠించుకోడం ప్రారంభించాడు.

ఆనం:—పండిజ్జి క్షేమమా మీకు?

రామానందలాల్జీ ఆగొంతుక ఒకక్షణంలో ఆనవాలు కట్టాడు.

"స్వా స్వా. .మిజీ!"

"అవును! హిమాలయపర్వతాలల్లోంచి బయలుదేరి కాశిలోగురుదర్శనం చేసికొని, మళ్లీ హిమాలయాల్లోకి వెళ్లే ముందు మీదర్శనం చేసుకొందామని ఇల్లా వచ్చాను."

"ఒక ఉదయాన్ని.....ఆనందస్వామిజీ నిలుచున్నాడు"

మొదటజనించిన ఆశ్చర్యభావం మాయంకాగా మిగిలిన మహాకోపంతో పండిజ్జి.

"నాకూతురుకోసం కాదుకదా!"

"పండిజ్జి! భగవంతుడు నన్నూ మిమ్ములనందరినీన్నీ

రక్షించాలి మహాపాపంచేశాను; అనుభవించాను."

"మహాపాపంచేశావు? అనుభవించావు? ఏమి అనుభవించావు? నువ్వుసన్న్యాసివా, సన్న్యాసివా? నీబోటివాళ్లవల్ల మతానికి అపఖ్యాతా? ఛీ, రాక్షసికొడకా, నువ్వుమనుష్యుడవా? నా ఎదుటనుంచి లేచిపో, నీబుఱ్ఱ చితకేయగలను."

స్వామిజీ చిరునవ్వు నవ్వుతూనే ఉన్నాడు. "పండిజ్జి, నేను మీవిషయం సలిపినఘోరదోషం, ఎట్టిశిక్షకైనా నన్ను పాతుర్ణిణ్ణి చేస్తుంది. మీఇష్టం వచ్చినట్లు నన్నుశిక్షించి నన్ను పాపంనుంచి విముక్తుంచేస్తే నేను తమకు సర్వకాలం కృతజ్ఞుణ్ణి"

"ఛీ ఛండాలుడా! నువ్వు నాఇంట్లోంచిపో! నీబుఱ్ఱ వేయిముక్కలకింద కొట్టేస్తా" నని మహారౌద్ర స్వరూపంతో ప్రక్కనున్న కఱ్ఱపుచ్చుకొని లేచి స్వామిజీవైపుకు దుమికాడు.

స్వామిజీ తలవంచినాడు.

రామానందలాల్జీ కాళ్లు ఎవరో పట్టుకొని లాగినట్లయింది. రామానందలాల్జీ తలవంచి చూచునప్పటికి ఆతని ప్రియదౌహిత్రుడు, పెంపుడు కుమారుడు పాకుతూవచ్చి "దాదా!" అనిముద్దుమాటలతో చేతులు చాచినాడు.

రామానందలాల్జీభార్య భర్తగారికోపం మాటలు విని ఏమిటాఅని వంటింటిలోనుంచి పరుగునవచ్చింది.

నిరుపమాదేవి తపస్సుచాలించుకొని తండ్రిమాటలువిని అచ్చటకు వచ్చింది.

స్వామిజీ కనులుమూసుకొని తలవంచిఅట్లనే నిలుచుండి పోయినాడు. అట్లనే సమాధిలో తన్మయుడై పోయినాడు. ఆతని ముఖాన్నుంచి వేయివెలుగులు ప్రసరించినవి. అక్కడ నిలుచున్న వారందరికీ దివ్యసంగీతశ్రుతి వినవచ్చింది.

తనగురువు, తనభగవంతుడు స్వామిజీనిచూసి నిరుపమాదేవి పులకరించి మైమరచి, ఆయనపాదాలకడ సాష్టాంగపడింది.

నిరుపమాదేవితల్లి మేలిముసుగు సవరించుకొని తలవంచి స్వామిజీకి నమస్కారంపెట్టింది.

స్వామిజీ దేహాన్నుంచి, ఉద్యత్ చంద్రకోటి ప్రభాశాంతమైనవెలుగు ఆవిర్భవించి ఆమందిరాన్ని నిండి, గోడల లోంచి ప్రసరించి, విశ్వమంతా వెలిగించింది.

రామానందునిచేతిలోంచి కత్తి కిందపడిపోయింది. ఆతని మోకాళ్లు పట్టువీడిపోయినవి. భూమిమీద కూలబడి "ప్రభూ, క్షమించు" అంటూస్వామిజీపాదాలకడ మూర్ఛపోయినాడు. స్వామిజీ ఆమహదానందసమాధిలో నిలుచునేఉండిపోయినాడు.

"శివోహం ! శివోహం !"

హిమపూరితశృంగాలు,ఎత్తయిన పర్వతసానువులు,నందనవనంతో తులతూగేలోయలు, సువాసనలు వెదజల్లే విచిత్ర పుష్పలతలు, వివిధ శాద్వలజాతులు, వృక్షాలు, దేవదారువులు, నిర్మలనీలాకాశం హిమపాతాలు రంగురంగులకలయికలు తెలుపు, నీలం.

ఆ దేవపర్వతంలోనికి చొచ్చుకుపోతున్నాడు ఆనంద స్వామిజీ. ఆ హేమంతపవిత్రదినము పరమ నిర్మలమై, నిశ్చలమై, వెలిగిపోతున్నది.

"పగమేశ్వరస్వరూపమైన ఈ మహాపర్వతపంక్తి, లోకానికి తపోభూమి. అన్ని మతాలవారు ఇక్కడ ముముక్షువులు కావలసిందే. ఓహో పర్వతేశ్వరా, నీరశ్మి లోకహృదయాన్ని కాంతితో నింపి పులకరింపిస్తున్నది. శివోహం, శివోహం" అనుకుంటూ ఆనందస్వామిజీ అగమ్యమైన ఆపర్వతభూమిలోకి చొచ్చుకుపోతున్నాడు.

"శివోహం! శివోహం!! శివోహం!!!"

"కదా ద్వైతం పశ్యన్నఖిలమపి సత్యం శివమయం
మహావాక్యార్థానా మవగతిసమాఖ్యానవశతః;
గతద్వైతాభావ శ్శివశివశివే" త్యేవ విలపన్
మునిర్న వ్యామోహం భజతి గురుదీక్షాక్షతతమా.